Vastuullisen matkailun kysynnästä ja tarjonnasta sekä pohdintaa vastuullisuudesta

Miten matkailuyritys voi parantaa vastuullisuuttaan – Green Key kehittämisen tukena -tilaisuus Juvalla 21.2.

Kohti vastuullista matkailua Etelä-Savossa -hanke

Eeva Koivula, projektipäällikkö

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
South-Eastern Finland University of Applied Sciences
www.xamk.fi

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020

Etelä-Savo SAIMAAN MAAKUNTA

HELSINGIN YLIOPISTO RURALIA-INSTITUUTTI

UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND

XAMK

Mitä matkailijat ajattelevat vastuullisuudesta?

Tutkimukset osoittavat, että

- Valtavirran kuluttajat eivät aktiivisesti etsi tietoa vastuullisista matkustusvaihtoehdoista
- Joillekin kuluttajaryhmille vastuullisuudella voi jo olla vaikutusta matkustuspäätöksiin. Erityisesti haetaan paikallisuutta
- Toisaalta kotioloissa vastuullinen kuluttaja voi matkaillessaan unohtaa nämä arvot, kun omasta mukavuudesta ei haluta tinkiä
- Tietoisuus ympäristöongelmista ja muista vastuullisuuden osa-alueista on kuitenkin lisääntynyt; vastuullisuuden painoarvo ostopäätöksissä on kasvamassa
- Oikeanlaisella viestinnällä ja markkinoinnilla voidaan saada myös valtavirran kuluttajat kiinnostumaan vastuullisemman matkailun muodoista

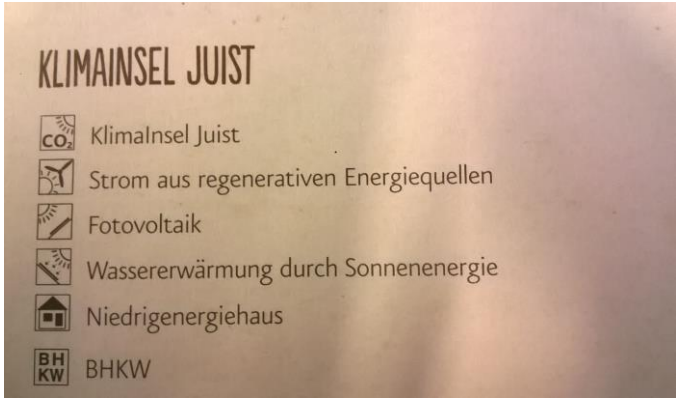

Pasanen 2017: Näin viestit kestävyydestä ja vastuullisuudesta.

Kyllä matkailijat ajattelevat…

- Kysely Matka2018 -messuilla/Katja Pasanen

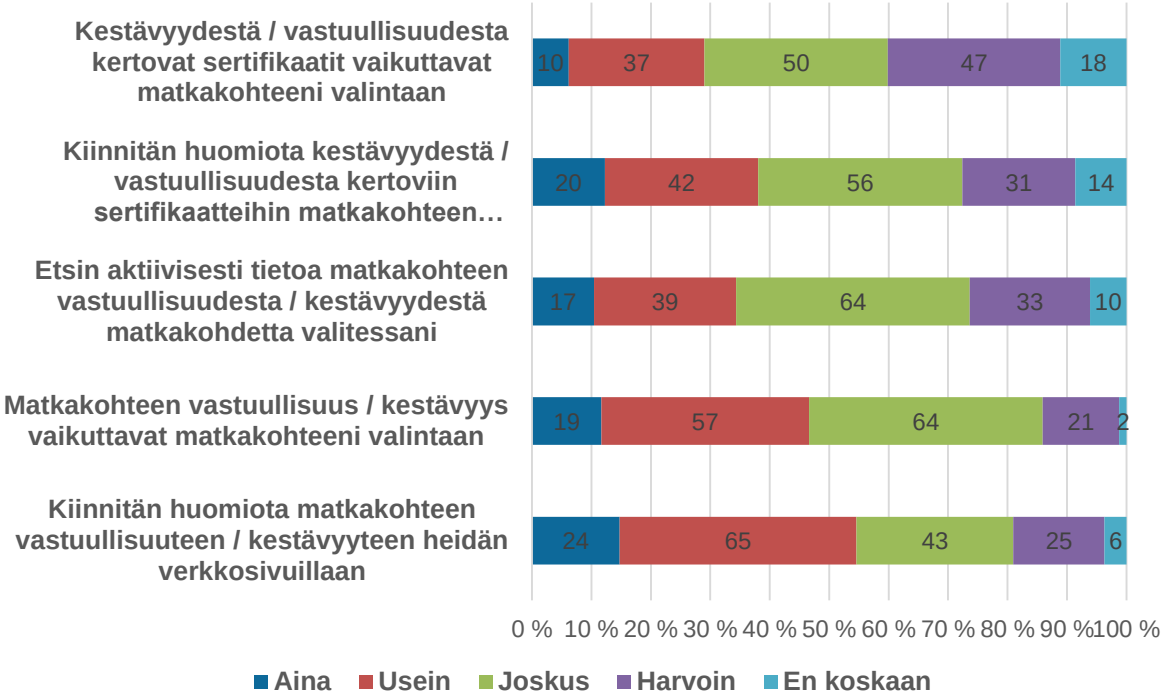

Vastuullisuuden / kestävyyden vaikutus osana matkustuspäätöksentekoa.

Vastuullisuuden painoarvo kasvaa

- ABTA:n Travel Trends Report 2018
  - Key trends -listalla vastuullisuus on ensimmäisenä: **“**2018 looks set **to be the year that responsible tourism takes centre stage.** The majority of holidaymakers now say that **they expect their travel company to act responsibly** and the UK’s most watched show of 2017, Blue Planet II, has undoubtedly **raised awareness of the human impact** on the environment. Many tour operators, hoteliers and destinations have made positive progress in this area and we expect many more initiatives to follow in 2018…”
- Sustainable travel International & Mandala Research 2016
  - A majority of travelers in the United States **spend more money per trip, travel more frequently and stay longer** when destinations offer sustainable practices
- The Case of Responsible Travel. Trends & Statistics 2016
  - The growth in responsible tourism continues to outpace the growth of the tourism industry as a whole.

Vastuullisuus asiakkaiden valinnoissa 1/4

- 56% vastaajista oli sitä mieltä, että yöpyminen ympäristöystäväliisessä majoituskohteessa on vastuullista matkailua
- 68% vastaajista ilmoitti harkitsevansa ympäristöystävällistä majoitusta
  - kiinalaiset 93%
    brasilialaiset 83%
    espanjalaiset 80%

Huom. Booking.comin tutkimuksen toteutustavasta ei ole tarkempaa tietoa, joten näissä dioissa esiteltäviin lukuihin on suhtauduttava varauksella. Myös kysymysten asetteluun kannattaa kiinnittää huomiota.

Top-5 reasons global travelers choose eco-friendly accommodations:	
To help reduce environmental impact	52%
They provide a more locally-relevant experience	36%
They treat the local community better	31%
They tend to provide more locally-sourced/organic food	30%
An interest in experiencing new trends in travel accommodations	24%

Booking.com Sustainable Travel Report 2017

.

Vastuullisuus asiakkaiden valinnoissa 2/4

- VÄHIMAT-hankkeen (2017) asiakaskyselyjen mukaan suosituimmat tavat edistää vastuullisuutta matkailuyrityksessä olivat
  - lähiruoan suosiminen
  - kertyvän jätteen määrän vähentäminen
- Tripadvisorin (2012) mukaan matkailijoiden mielestä parhaat tavat edistää vastuullisuutta olivat
  - tekstiilien pesukertojen vähentäminen
  - säädettävät termostaatit huoneissa
  - vettä säästävät WC:t ja suihkut
- Ks. myös Hanna-Maija Väisäsen Tripadvisor-tutkimus vastuullisuuden merkityksellisyydestä

Vastuullisuus asiakkaiden valinnoissa 3/4

Booking.comin julkaisemat tulokset osoittavat sen, että yritys näkee vastuullisuudella olevan painoarvoa liiketoiminnan kehittämisessä.

On myös kiinnostavaa nähdä, kuinka vastuullisuuden elementit tulevaisuudessa näkyvät jakelukanavissa.

Top-5 most important green/eco-friendly practices when considering a property to stay in:	
Solar Energy	67%
Sustainable water system	43%
Low-flow showers/toilets	36%
Organic restaurants/food options	31%
Recycling baskets in room	29%

Booking.com Sustainable Travel Report 2017

Vastuullisuus asiakkaiden valinnoissa 4/4

Luxury adjustments travelers would be willing to make to stay somewhere eco-friendly:	
Energy saving light bulbs	94%
AC/Heating units that only run while you are in the room	89%
Low flow showerheads	80%
Recycled toilet paper	79%
Less frequent toiletry replacement	79%
Linen and towel changes less frequently	75%
Higher cost for food because its' all locally produced	64%

Booking.com Sustainable Travel Report 2017

Mitä vastuullisuutta etsiville matkailijoille on tarjolla?

Jakelukanavia

- www.responsibletravel.com/
- https://forumandersreisen.de/reiseziele/europa-reisen/
- www.bookdifferent.com
- https://www.biohotels.info/en/
- https://www.greenpearls.com/hotels/europe
- http://www.greenhotelier.org/europe/
- www.nordicgreentravel.is/

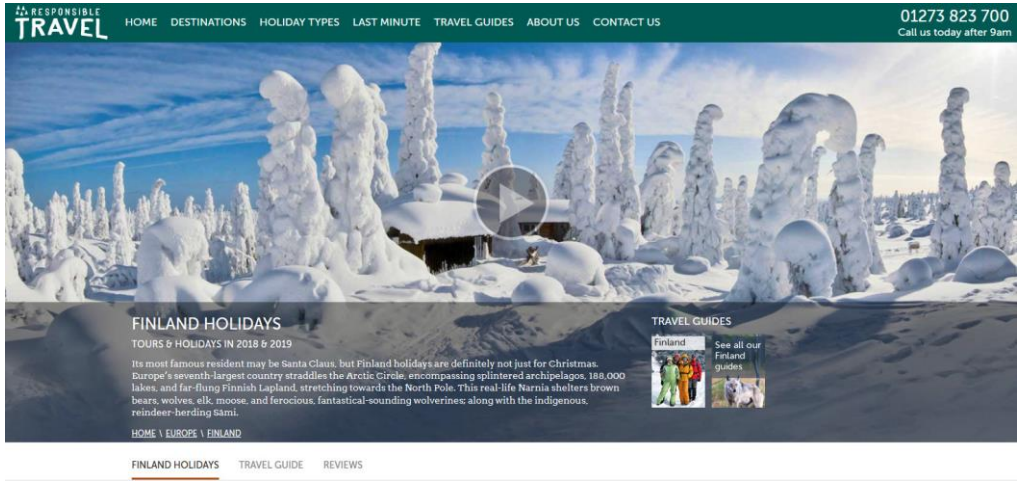

Tietoa ja ilmaisia palveluja

- SuchDichGrun
- LonelyPlanet: How to pick a green hotel

Mitä somessa

- Tripadvisor Green Leaders
  - Esim. Basecamp Olanka
- OneplanetRating: https://www.oneplanetrating.com/

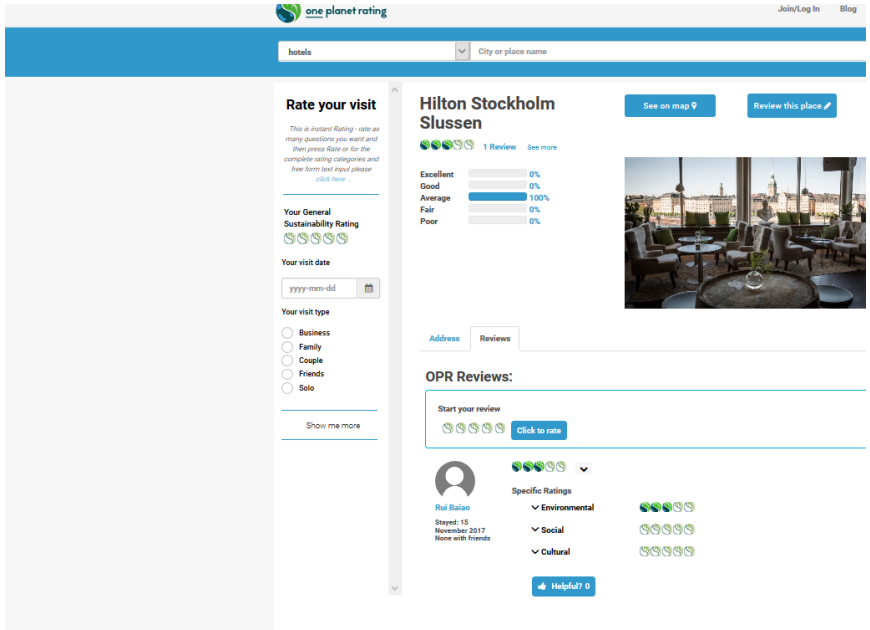

Vastuullisuudella erottautuminen

- Yksittäisen yrityksen vaikeampi erottautua kuin verkostojen
- Yritysverkostojen kautta tukea kehittämiseen ja näkyvyyttä kuluttajien suuntaan
  - Alueelliset
  - Teemapohjaiset
- Kilpailut hyvä keino erottautua
- Sertifikaatit
  - Tunnettuus tuo luotettavuutta
  - Läpinäkyvyys
  - Vaikuttavuus

Sertifikaattien viidakko – mutta ei Etelä-Savossa

- Maailmalla käytössä valtavasti erilaisia sertifikaatteja; ks. esim. DestiNet
- Etelä-Savossa
  - Green Key: Sokos-hotellit ja Lossiranta Lodge
  - Pohjoismainen joutsenmerkki: Putikon Hovi, Xamkin ravintolat, Hotelli Kesäkartano
  - Green Tourism of Finland
    - Ecolabel, majotus-, tila- ja ravintolapalvelut: Mannila/Hotelli Ravintola Rantakatti, Majoitus B&B Hepokatti
    - Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut: Mielenkieli

Pohdintaa yrityksen vastuullisuudesta ja erityisesti hiilijalanjäljestä

Kolme lähestymistapaa yrityksen vastuullisuuteen

1. Hyväntekeväisyys
   - Maineen kiillottaminen hyväntekeväisyydellä voi olla viherpesua, jos yritys muuten toimii vastuuttomasti
2. Toimintatapa
   - Toimintatavoiltaan vastuullisen yrityksen tuotteilla ja palveluilla voi olla hyvin haitallisia vaikutuksia esimerkiksi ympäristöön.
3. Ydinliiketoiminta
   - Yrityksen ydinliiketoiminta on vastuullista, kun se toimii vastuullisesti ja sen tarjoama tuote tai palvelu edistää asiakkaan ja laajemminkin yhteiskunnan hyvää

Lovio (2017)

Kuinka pienennät yrityksesi hiilijalanjälkeä

- Tavoitteena tulisi olla toiminnan saaminen hiilineutraaliksi (*carbon neutrality concept*).
- Keinot tavoitteen saavuttamiseksi
  - sellaisten toimintojen lopettaminen, jotka tuottavat kasvihuonekaasupäästöjä eivätkä ole liiketoiminnan kannalta välttämättömiä
  - kasvihuonekaasujen vähentäminen energiatehokkuutta parantamalla
  - runsaasti kasvihuonekaasuja tuottavien toimintojen korvaaminen vähäpäästöisemmillä vaihtoehdoilla
  - jäljelle jäävien päästöjen kompensoiminen

Simpson ym. (2008)

Jalanjälki ja kädenjälki

- Hiilikädenjälki kertoo siitä päästövähenemästä, joka yrityksen tarjoamilla ratkaisuilla saadaan aikaan toisaalla (Sitra 2015)

Häkämies 2016

Kasvihuonekaasu-päästöjen kompensointi

- Lentojen päästöjen kompensointiin lukuisia laskureita ja kompensointimahdollisuuksia
- Esimerkkejä muista
  - Nordic Green Travel
  - FlixBus
  - SkiLapland. Carbon neutral holidays
  - Arthur Hotels

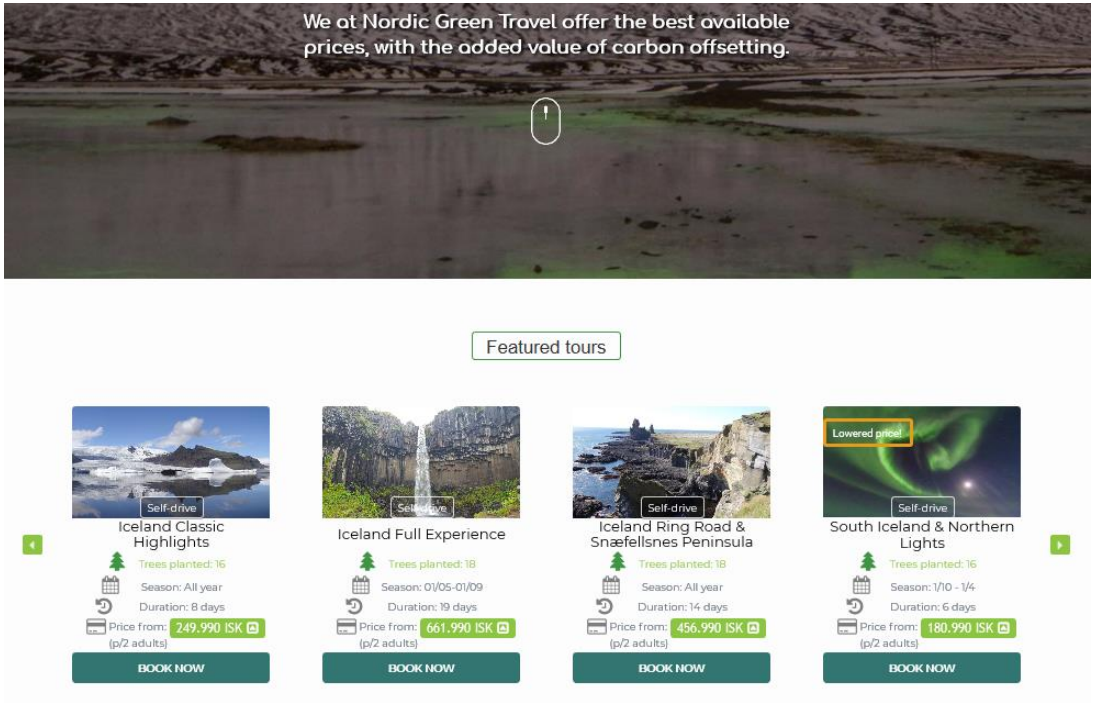

Kohti vastuullista matkailua -hanke

Hankkeen tarkoitus

- Etelä-Savon matkailun vastuullisuuden tason nostaminen
- Entistä tehokkaampi asiakaslähtöinen vastuullisuusviestintä eri kohderyhmille
- Yritysten ja muiden matkailun toimijoiden kansainvälistyminen.

Etelä-Savon matkailustrategia

Hankkeen tavoitteet

1. Määritelty Etelä-Savon matkailun vastuullisuuden yhteiset indikaattorit/kriteerit ja suositukset sertifikaateista sekä laadittu niiden jalkauttamissuunnitelma.
2. Laskettu Etelä-Savon matkailun hiilijalanjäljen nykytaso ja tehty suunnitelma sen seurannasta.
3. Lisätty Etelä-Savon matkailun toimijoiden verkostoitumista vastuullisen matkailun kansainvälisten toimijoiden kanssa.
4. Tuotettu tietoa siitä, millaisia vastuullisuusviestejä eri kansainvälisille kohderyhmille kannattaa tarjota.
5. Muotoiltu vastuullisuusviestinnän sisältöjä hankeyrityksille ja matkailun alueellisiin portaaleihin
6. Tarjottu vastuullisuutta esille matkailun jakelukanaviin ja mediaan.

Hankkeen toimenpiteet

Verkostoituminen vastuullisen matkailun kv-toimijoiden kanssa/Xamk

Kehittämisfoorumit, osaamisen jakaminen ja hanketiedottaminen/Xamk

E-S:n matkailun vastuullisuuden indikaattorien määrittely, sertifikaatti-suositukset & jalkauttamissuunnitelma/Xamk

+++
VASTUULLISUUS
VASTUULLISUUS-VIESTINTÄ
KANSAINVÄLISTYMINEN
+++

Vastuullisen matkailun sisältöjen tarjoaminen matkailun jakelukanaviin ja mediaan/Xamk

E-S:n matkailun hiilijalanjäljen laskeminen/Xamk

Vastuullisuusviestien kehittäminen hankeyrityksille ja alueellisiin portaaleihin/ Xamk, Ruralia,UEF

E-S:n matkailun hiilijalanjäljen seurantasuunnitelman laatiminen/Xamk

Tutkimus asiakkaalle merkityksellisestä vastuullisuus-viestinnästä/ HY Ruralia

Vastuullisuus-viestien testaukset digitaalisissa kanavissa/ UEF

XAMK

Hankeyritykset

Hankkeen perustiedot

- Kesto: 1.1.2017-31.12.2018
- Rahoitus: EAKR, Etelä-Savon maakuntaliitto
  - Toimintalinja 1. Pk-yritystoiminnan kilpailukyky
    - Erityistavoite: 3.1. Pk-yritysten energiatehokkuuden edistäminen
- Toteutus:
  - hallinnoija ja päätoteuttaja Xamk
  - osatoteuttajat
    - Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti
    - Itä-Suomen yliopiston Matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos
- Budjetti: 391 000 €

Hanketoimijat

- Eeva Koivula, projektipäällikkö, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
  eeva.koivula@xamk.fi
- Katja Pasanen, asiantuntija, Itä-Suomen yliopisto, Matkailualan opetus- ja tutkimuskeskus
  katja.pasanen@uef.fi
- Hanna-Maija Väisänen, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti,
  hanna.maija.vaisanen@helsinki.fi
- Riina Tuominen, asiantuntija, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
- riina.tuominen@xamk.fi

Hankkeen nettisivut: www.xamk.fi/vastuullinenmatkailu

XAMK

Tunne huominen - All for the future.